

سوالات امتحان نهایی دی ۱۳۹۷ تا دی ۱۴۰۰

درس هفتم (نابرابری اجتماعی)

صحیح و غلط

۱- برخی تفاوتها میان افراد تفاوت اسمی نامیده میشوند و نمی توان افراد را بر اساس آنها رتبه بندی کرد. (ص)

جا خالی

۱- جامعه شناسان انتقادی بر ضرورت انتقاد علمی از ..... تاکید می کنند.

ساختارهای سرکوبگر

۲- طرفداران قشربندی اجتماعی چنین می پندارند که نابرابری های اجتماعی نتیجه تفاوت ها یا ..... است.

نابرابری های طبیعی

۳- جامعه شناسان می گویند علت نابرابری اجتماعی این است که مزایای اجتماعی یعنی ..... و ..... و دانش به صورت نابرابر میان افراد توزیع شده است.

قدرت - ثروت

۴- برخی تفاوت ها مانند تفاوت در قد، هوش، ثروت و تحصیلات ..... نامیده می شوند.

تفاوت های رتبه ای

۵- برخی تفاوت ها مانند تفاوت در لهجه، جنسیت و رنگ پوست ..... نامیده می شوند.

تفاوت های اسمی

تست

۱- جامعه شناسان در مطالعه نابرابری های اجتماعی به کدام عامل در جوامع توجه دارند؟
الف) عدالت اقتصادی   ب) رقابت   ج) قشربندی اجتماعی   د) عدالت اجتماعی

۲- اندیشمندان اجتماعی که مخالف قشربندی اجتماعی هستند کدام عامل را مهم می دانند؟
الف) عدالت اقتصادی   ب) تثبیت رقابت اجتماعی
ج) طبیعی دانستن قشربندی اجتماعی   د) فطرت انسانی

۳- نابرابری در ثروت، قدرت و دانش ..... می باشد.
الف) اسمی   ب) فطری   ج) اجتماعی   د) طبیعی

۴- کدام رویکرد به نابرابری، نه با رهاسازی مطلق موافق است و نه با کنترل مطلق؟
الف) مخالفان قشربندی اجتماعی
ب) طبیعی دانستن قشربندی اجتماعی
ج) طرفدار قشربندی اجتماعی
د) طرفداران عدالت اجتماعی

۵- برخی تفاوت ها مانند تفاوت در قد، هوش، ثروت و تحصیلات ..... نامیده می شوند.
الف) نابرابری های اجتماعی
ب) نابرابری های طبیعی
ج) تفاوت اسمی
د) تفاوت های رتبه ای

۶- کدام گزینه به تفاوت های رتبه ای اشاره می کند؟
الف) ضریب هوشی و قد
ب) رنگ پوست و لهجه
ج) ثروت و جنسیت
د) زبان و محل سکونت

۷- در کدام رویکرد به نابرابری اجتماعی معتقدند که از گذشته تا به حال هیچ جامعه ای بدون قشربندی نبوده است و قشربندی پدیده ای طبیعی است؟
الف) طرفداران قشربندی اجتماعی
ب) مخالفان مالکیت خصوصی
ج) مخالفین قشربندی اجتماعی
د) طرفداران عدالت اجتماعی

۸- در کدام رویکرد نابرابری اجتماعی، عدالت اقتصادی را مهم می دانند و معتقدند که با توزیع برابر ثروت و حذف مالکیت خصوصی، عدالت برقرار خواهد شد؟
الف) مدل عدالت اجتماعی
ب) مدل لیبرالی
ج) طرفداران قشربندی اجتماعی
د) مخالفان قشربندی اجتماعی

۹- در کدام رویکرد نابرابری اجتماعی، چنین می پندارند که نابرابری اجتماعی نتیجه تفاوت ها یا نابرابری های طبیعی است و عادلانه اند؟
الف) مدل عدالت اجتماعی
ب) طرفداران قشربندی
ج) مخالفان قشربندی
د) مدل کمونیستی

کوتاه پاسخ

۱- یکی از مهم ترین موضوعات مورد توجه جامعه شناسان چیست؟

نابرابری اجتماعی

۲- از دیدگاه جامعه شناسان طرفدار قشربندی اجتماعی، نابرابری اجتماعی نتیجه چیست؟

تفاوت ها یا نابرابری های طبیعی

۳- جامعه شناسان انتقادی بر ضرورت انتقاد علمی، کدام پدیده اجتماعی تاکید می کنند؟

ساختارهای سرکوبگر

۴- مهم ترین هدف جامعه شناسان انتقادی چیست؟

نقد وضع موجود جهان اجتماعی و تجویز راه حل برای رسیدن به وضعیت مطلوب

۵- با حذف مالکیت خصوصی در دیدگاه مخالفان قشربندی اجتماعی، نتیجه چه شد؟

انگیزه رقابت از بین می رود و تلاش و کوشش بیشتر افراد توانمند نادیده گرفته می شود.

۶- دانش انتقادی چه نوع دانشی است؟ (ذکر یک مورد)

- دانشی است که می خواهد از وضعیت موجود انتقاد کند.

- دانشی است که می خواهد برای عبور از وضعیت موجود و وضعیت مطلوب راه حل ارائه کند.

۷- علت نابرابری اجتماعی در دیدگاه جامعه شناسان چیست؟

این است که مزایای اجتماعی یعنی قدرت، ثروت و دانش به صورت نابرابر میان افراد توزیع شده است.

۸- در رویکرد عادلانه دولت چگونه تلاش می کند نابرابری های اجتماعی را کاهش دهد؟ (ذکر یک مورد)

- نیازهای ضروری همه افراد مانند خوراک، پوشاک و مسکن را تامین کند.

- از ثروتمندان مالیات بگیرد و از آن برای رفع فقر در جامعه استفاده کند.

۹- جامعه شناسان در مطالعه نابرابری های اجتماعی به کدام عامل در جوامع توجه دارند؟

قشربندی اجتماعی

تشریحی

۱- دلایل طرفداران عدالت اجتماعی در مورد ناعادلانه بودن رویکرد قشربندی و عدالت اقتصادی را بیان کنید.

(ذکر دو مورد کافی است)

- رویکرد قشربندی عادلانه نیست زیرا افرادی که در طبقه اجتماعی پایین متولد می شوند حتی با داشتن

شایستگی به سادگی امکان رقابت با افرادی که در طبقه اجتماعی بالا متولد می شوند، ندارند.

- رویکرد عدالت اقتصادی عادلانه نیست زیرا در آن افراد توانمند و کوشا به اندازه استحقاقی که دارند، از

مزایای اجتماعی برخوردار نمی شوند.

- در رویکرد قشربندی نقطه آغاز رقابت و در رویکرد عدالت اقتصادی نقطه پایان رقابت، عادلانه نیست.

- هر دو رویکرد به دلیل ناعادلانه بودن، با فطرت انسانی سازگار نیستند و در نتیجه به شکست می انجامند.

۲- در رویکرد طرفداران عدالت اجتماعی، دولت به نمایندگی از جامعه چه وظایفی دارد؟

- نیازهای ضروری همه افراد مانند خوراک، پوشاک و مسکن را تامین کند.

- از ثروتمندان مالیات بگیرد و از آن برای رفع فقر در جامعه استفاده کند.

۳- چگونه امکان رقابت برای همگان در رویکرد طرفداران عدالت اجتماعی فراهم می شود؟
بدین منظور دولت به نمایندگی از موظف است نیازهای ضروری همه افراد مانند خوراک، پوشاک و مسکن را
تامین کند بدین ترتیب همه کودکان از امکانات اولیه برای پیشرفت بهره مند می شوند و می توانند بر اساس
توانایی خود با دیگران رقابت نمایند.

۴- علت نابرابری اجتماعی در دیدگاه جامعه شناسان چیست؟
علت این است که مزایای اجتماعی یعنی قدرت، ثروت و دانش به صورت نابرابر میان افراد توزیع شده است.

۵- در رویکرد طرفداران عدالت اجتماعی، دولت چگونه برای کاهش نابرابری ها تلاش می کند؟
تدابیر بیشتری می اندیشد مثلا از ثروتمندان مالیات بگیرد و از آن برای رفع فقر در جامعه استفاده کند.

۶- نتیجه طبیعی دانستن قشربندی اجتماعی بر نقش انسان از سوی طرفداران قشربندی چه بود؟
نقش انسانها و جوامع را در پدید آمدن و ادامه یافتن قشربندی اجتماعی نادیده می گیرند و تغییر در آن را
چندان امکان پذیر نمی دانند.

۷- از دیدگاه مخالفان قشربندی اجتماعی نتایج از بین رفتن مالکیت خصوصی را بنویسید.
اگر مالکیت خصوصی از بین برود دیگر طبقه پایین نخواهیم داشت و بدین ترتیب همگان شرایط یکسانی
خواهند داشت.

۸- چه عاملی جامعه شناسی را به داوری درباره پدیده های اجتماعی و انتقاد از آن ها می کشاند؟
فاصله میان وضع موجود و وضع مطلوب جهان اجتماعی

۹- زندگی انسان دو وجه دارد آن ها را بنویسید.
وجه اول: افراد در زندگی گروهی خود با یکدیگر، جهان اجتماعی و ساختارهای آن را می سازند.
وجه دوم: هر جهان اجتماعی الزام ها و پیامدهایی دارد که زندگی انسان ها را متاثر می سازد.

۱۰- در رویکرد عادلانه تدبیر دولت برای کاهش نابرابری های اجتماعی چیست؟
دولت تلاش می کند تدابیری بیاندیشد مثلا از ثروتمندان مالیات بگیرد و از آن برای رفع فقر در جامعه استفاده
کند.

اشکال دیگر سوال

۱- در مثال های زیر نوع تفاوت ها را مشخص کنید؟

- الف) سیاه یا سفید پوست بودن (تفاوت های اسمی)
ب) قد ، هوش (تفاوت رتبه ای یا نابرابری طبیعی)

۲- در مثال های زیر نوع تفاوت ها را مشخص کنید؟

- الف) زن و مرد از نظر جنسیت (تفاوت های اسمی)
ب) تحصیلات و ثروت (تفاوت رتبه ای یا نابرابری اجتماعی)

۳- هر عبارت کدام یک از انواع تفاوت و نابرابری را نشان می دهد؟

- الف) تفاوت در زبان، لهجه و رنگ پوست (تفاوت اسمی)
ب) نابرابری در ثروت و تحصیلات (نابرابری اجتماعی)

۴- هر عبارت کدام یک از انواع تفاوت و نابرابری را نشان می دهد؟

- الف) تفاوت در رنگ پوست و جنسیت (تفاوت اسمی)
ب) نابرابری در قدرت سیاسی و ثروت (نابرابری اجتماعی)

۵- هر عبارت به کدام رویکرد نابرابری اجتماعی اشاره دارد؟

- الف) نابرابری های اجتماعی را نتیجه روابط سلطه جویانه میان انسان ها می دانند. (.....)
مخالفان قشر بندی اجتماعی
ب) معتقدند نابرابری اجتماعی نتیجه تفاوت ها و نابرابری های طبیعی است. (.....)
طرفداران قشر بندی اجتماعی

۶- هر یک از عبارات سمت راست به کدام یک از مفاهیم سمت چپ اشاره دارد؟ (یک مورد اضافی است)

عبارات	مفاهیم
۱- تفاوت در قد، هوش و تحصیلات	الف) تفاوت رتبه ای ب) تفاوت اسمی

۱- الف

تهیه کننده: گروه آموزشی علوم اجتماعی و سواد رسانه استان فارس

مریم یابنده جهرمی